

Kansallinen Lääkeinformaatioverkosto 2021–2023 Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä, kokous 4/2021, MUISTIO

Aika: Keskiviikkona 22.9.2021 klo: 9.00–11.00

Paikka: Microsoft Teams -kokous

Kokouksessa läsnä:

Essi Kariaho, puheenjohtaja, Lääketietokeskus
Roosa Kekki, sihteeri, Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry
Charlotta Sandler, työryhmän kummi, Suomen Apteekkariliitto
Kaisa Toikko, Allergia- iho- ja astmaliitto
Jenni Tamminen-Sirkiä, Colores- Suomen Suolistosyöpäyhdistys ry
Piia Rannanheimo, Fimea
Ilona Niittynen, HUS Apteekki
Outi Lapatto-Reiniluoto, HUS, SKFY
Jouko Savolainen, Itä-Suomen yliopiston apteekki
Ville Valkonen, Kliinisen Farmasian Seura
Raimo Ojala, Kliinisen Farmasian Seura
Maarit Heinimäki, Munuais- ja maksaliitto
Saila Schönberg, Orion Oyj
Kaisa Kinnari, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, sairaala-apteekki
Katja Uljas, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, sairaala-apteekki
Hannu Koivula, Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry
Henna Kyllönen, Suomen Apteekkariliitto
Annikki Kumpulainen, Suomen Luustoliitto ry
Elina Ottela, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Ville-Matti Mäkinen, Suomen Proviisoriyhdistys ry
Jukka K. Korpela, Suomen Syöpäpotilaat ry

Kolme nostoa kokouksesta

1. Toimintasuunnitelmaan kirjattujen kehittämisprojektien vastuuhenkilöt esittelivät oman pientyöryhmänsä kuulumiset sekä projektien tilanteen, edistymisen ja seuraavat askelmerkit. Pientyöryhmien projektien edistymistä seurataan jatkossa kaikissa työryhmän kokouksissa.
2. Lääkeinformaatiofoorumi aiheena ”Digitaaliset palvelut nuorten turvallisen lääkehoidon tukena” sekä Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen järjestetään torstaina 28.10.2021, Lääkeinformaatiofoorumi klo 9.15–11.45 ja Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen klo 13.00–16.00. Tervetuloa mukaan!
3. Aalto-Yliopiston MASSE – Yksilöllistä huolenpitoa massatuotannon tehokkuudella -hankkeen koordinaattoria pyydetään seuraavaan kokoukseen esittelemään hanketta osana projektia ”Digitaalisten hoitopolkujen ja niillä hyödynnettävien työkalujen kehittäminen”.

1. Kokouksen avaus

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmän puheenjohtaja Essi Kariaho avasi kokouksen klo 09.02.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään asialista kokouksen työjärjestykseksi. **Päätös:** Esityksen mukaan.

3. Työryhmän toimintasuunnitelman toimenpiteiden ja kehittämisprojektien edistyminen

- 3.1. Työryhmän toimintasuunnitelma hyväksyttiin koordinaatioryhmässä 2.9.2021. Toimintasuunnitelmaan kirjattujen kehittämisprojektien vastuuhenkilöt esittelivät oman pientyöryhmänsä kuulumiset sekä projektien tilanteen, edistymisen ja seuraavat askelmerkit.

Kehittämisprojekti: Kommentointi ja työryhmätyöskentelyyn osallistuminen lääketietovarannon jatkotyössä, jossa tavoitteena on kansallisen lääketietovarannon toteutuksen tarkempi määrittely ja suunnittelu, esittäjänä Piia Rannanheimo (Fimea)

Kehittämisprojekti on osa lääkeasioiden kokonaisuudistuksen digitalisaation ja tiedonhallinnan kokonaisuutta, jossa keskiössä on kansallinen lääkityslista. Kokonaisuudessa tavoitteena on pyrkiä kehittämään sekä lääkevalmisteiden että lääkehoidon tiedon hallintaa, ja Lääketietovarannon painopiste on lääkevalmisteiden tiedonhallinnan kehittämisessä. Selvityskokonaisuuden toinen osa on julkisesti kommentoitavana 26.9. asti. Selvitys on tarkoitus toimittaa ministeriöön lokakuun lopulla.

Kehittämisprojekti: Sairaala-farmasian ammattilaisten keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalin päivittäminen ja jalkauttaminen sairaanhoitopiirin tasolla, esittäjänä Katja Uljas (Pirkanmaan sairaanhoitopiirin sairaala-apteekki)

Pienryhmän kehittämisprojektina on sairaala-farmasian ammattilaisten keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalin päivittäminen sekä jalkauttaminen sairaanhoitopiirien tasolla. Pientyöryhmä on aikatauluttanut materiaalin työstön lokakuusta 2021 tammikuuhun 2022, jonka jälkeen toteutetaan ensin Pirkanmaan sairaanhoitopiirin sairaala-apteekin sisäinen kommentointikierron ja myöhemmin kommentointikierron yhteistyössä muiden sairaala-apteekkien kanssa. Valmis materiaali pyritään jalkauttamaan kevään 2022 aikana. Työryhmässä pohdittiin seurannan toteuttamista esim. kyselyn avulla.

Kehittämisprojekti: Tehokkaan ja toimivan lääkeinformaatioketjun kuvaus, esittäjänä Ville Valkoinen (Kliinisen Farmasian Seura)

Pientyöryhmän kehittämisprojektina on tehokkaan ja toimivan lääkeinformaatioketjun kuvaaminen osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen aikana toteutettavaa kehittämistyötä. Tavoitteena on muodostaa lääkeinformaatioketjun kuvaus edellisellä Lääkeinformaatioverkoston toimikaudella tuotetun Potilaan lääkehoitoketju -kuvauksen pohjalta sekä myös tarkistuslista tukemaan lääkeinformaatioketjun eri vaiheita. Pientyöryhmä on järjestämässä Kliinisen Farmasian Seuran johdolla työpajaa aiheen tiimoilta. Jukka K. Korpela (Suomen Syöpäpotilaat ry) ja Elina Ottela (Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry) ilmoittautuivat mukaan pientyöryhmään. Keskustelun aikana tuli ehdotus puuteanalyysin lisäämisestä ja sen hyödyistä.

Kehittämisprojekti: Lääkkeiden ympäristövaikutuksiin liittyvä kampanja apteekeissa ja Kuluttajaliitossa, esittäjänä Henna Kyllönen (Apteekkariliitto)

Pientyöryhmä esitteli aiepaperiluonnoksen kehittämisprojektista, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa lääkkeiden ympäristövaikutuksista sekä nostaa esiin mahdollisuuksia lääkkeiden ympäristövaikutuksien vähentämiseksi. Kehittämisprojektin toteuttamiseksi pientyöryhmä on tuottamassa kampanjaa, jonka tavoitteena on tehostaa lääkelaastareiden palauttamista apteekkiin vähentäen lääkelaastareiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia. Kampanja pyritään toteuttamaan informoimalla apteekkien henkilökuntaa sekä myös jakamalla tietoa apteekkien resursseja hyödyntäen. Apteekkien henkilökunnan informoinnissa hyödynnettäisiin Apteekkariliiton TietoTippaa.

Kehittämisprojektin toisen osan toteutukseen toivottiin mukaan lisää jäseniä pientyöryhmään. Myös farmasian opiskelijat ovat avoapteekkiharjoittelun myötä mukana kehittämisprojektin toisen osan toteutuksessa. Kampanjan tavoitteena on integroida lääkelaastareiden asianmukaiseen hävittämiseen ohjeistava neuvonta osaksi apteekkihenkilöstön aktiivisia toimintatapoja. Työryhmässä pohdittiin kampanjan tavoitettavuuden mittaamista esimerkiksi otoksen ja lääkelaastareiden käyttäjien käyttökokemusten avulla.

Kehittämisprojekti: Lääkeaineiden ympäristöluokitus, esittäjänä Essi Kariaho (Lääketietokeskus)

Lääketietokeskuksen tavoitteena on tuoda lääkelaasteille ympäristöluokitukset sekä siihen liittyvä muu tietosisältö vuodenvaihteessa. Lääkeaineiden ympäristöluokitusten kehitystyö tapahtuu yhteistyössä Pohjoismaiden asiantuntijoiden kanssa. Työryhmäläisten toivotaan osallistuvan ympäristöluokitusten jatkokehitykseen. Lääkeaineiden ympäristöluokitus tulee ensin lääkelaasteille, mutta tulevaisuudessa on myös jatkomahtollisuuksia koota tietoa valmistetasolle. Työryhmässä heräsi keskustelua muun muassa lääkelaasteiden ympäristöluokitusten käytännön sovelluksista sekä viranomaisten roolista. Aihepiiriin työstämistä jatketaan työryhmän seuraavassa kokouksessa.

Jenni Tamminen-Sirkiä liittyi kokoukseen.

Kehittämisprojekti: Lääkäreiden, hoitajien ja apteekin farmaseuttisen henkilöstön lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalien päivitys

Ammattilaisten keskeisiä lääketiedon lähteitä -materiaalit ovat tuotettu edellisellä Lääkeinformaatioverkoston toimintakaudella. Apteekkariliitto lupautui vastaamaan apteekkien ja farmaseuttisen henkilöstön keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalin päivittämisestä. Elina Ottela (Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry) ja Outi Lapatto-Reiniluoto (HUS, SKFY) vastaavat hoitajien ja lääkäreiden keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalien päivittämisestä sekä jalkauttamisesta. Hoitajien keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja -materiaalin päivityksessä hyödynnetään työryhmien välistä yhteistyötä.

Kehittämisprojekti: Tiedon tuottaminen ajankohtaisista ja tarpeellisista aiheista lääkkeiden käyttäjille

Työryhmässä heräsi ehdotus tiedon tarpeiden kartoittamisesta lääkkeiden käyttäjien ja potilasjärjestöjen näkökulmasta. Ehdotuksen pohjalta muodostetaan pientyöryhmä, jossa vastuuhenkilöinä toimivat Annikki Kumpulainen (Suomen Luustoliitto ry), Jenni Tamminen-Sirkiä (Colores- Suomen Suolistosyöpäyhdistys ry) ja Hannu Koivula (Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry).

Kehittämisprojekti: Digitaalisten hoitopolkujen ja niillä hyödynnettävien työkalujen kehittäminen

Aalto-Yliopiston MASSE – Yksilöllistä huolenpitoa massatuotannon tehokkuudella - hankkeen koordinoija Henni Tenhunen pyydetään työryhmän marraskuun kokoukseen esittelemään hanketta. MASSE-hanke on palvelututkimukseen perustuva projekti, joka rakentaa hoidonohjaamon koordinoimaan pitkäaikaissairaiden hoitopolkuja. Seuraavassa kokouksessa jatketaan keskustelua ja konkretisoidaan työryhmän roolia ja sekä kootaan pienryhmä.

3.2. Ehdotus jatsoon

Toimenpiteiden ja kehittämisprojektien edistyminen

Esitys: Työryhmän toimenpiteiden edistymistä seurataan työryhmän kokouksissa. Pienryhmien vastuuhenkilöt esittelevät jatkossa työryhmän kokouksissa oman toimenpiteiden edistymisen ja seuraavat askelmerkit. Pientyöryhmät sopivat etukäteen esittelijän. Mikäli pientyöryhmän vastuuhenkilöt eivät pääse kokoukseen, he tekevät työryhmän Teams-työtilaan lyhyen koonnin pientyöryhmän kuulumisista ja tilanteesta.

Päätös: Esityksen mukaan.

Yhteistyö muiden lääkeinformaatioverkoston työryhmien kanssa

Esitys: Kukin pientyöryhmä käy läpi Lääkeinformaatioverkoston muiden työryhmien toimintasuunnitelmat synergian ja päällekkäisyyksien osalta, sekä vastaa päällekkäisyyksien esiintyessä osaltaan mahdollisen yhteistyön järjestämisestä. Päällekkäisyyksien välttämiseksi työryhmien puheenjohtajat vierailevat myös muiden Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokouksissa.

Päätös: Esityksen mukaan. Puheenjohtaja Essi Kariaho vierailee Lääkealan viestijät - työryhmän seuraavassa kokouksessa syyskuussa.

Piia Rannanheimo poistui kokouksesta.

4. Muut asiat

4.1. Terveiset koordinaatioryhmän 2.9.2021 kokouksesta

- Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston toimintasuunnitelma 2021–2023, tutkimusstrategia 2021–2026 ja viestintäsuunnitelma 2021–2026 on hyväksytty
- Lääkeinformaatiofoorumi torstaina 28.10.2021 - Digitaaliset palvelut nuorten turvallisen lääkehoidon tukena
  - Verkkolähetys 9:15–11:45, jonka linkki julkaistaan 27.10. Fimean sivuilla ja Twitterissä. Tilaisuuteen ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Fimean verkkouutinen 10.9.2021: <https://www.fimea.fi/-/tervetuloa-laakeinformaatiofoorumiin-28.10.2021-laheta-ennakkokysymyksiä-puhujille->
- Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen torstaina 28.10.2021 klo 13–16

4.2. Lääkehoidon päivä 2022

Elina Ottela tiedotti Lääkehoidon päivän 2022 järjestelyistä. Lääkehoidon päivä järjestetään torstaina 17.3.2022. Lääkehoidon päivän järjestelyihin mukaan haluavat voivat ilmoittautua Elina Ottelalle.

5. Seuraavat kokoukset

- Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen torstaina 28.10.2021 klo 13–16
- Kokous 5/2021 torstaina 4.11. klo 14–16
  - Henni Tenhunen esittelee MASSE-hankkeen
  - Pyydetään Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän edustajaa mukaan kokoukseen esittelemään työryhmän hankkeet
- Vuoden 2022 kokoukset
  - Doodle-äänestys vaihtoehtoista avoinna 29.9.–13.10. – Vuoden 2022 kokouspäivämäärät lukitaan työryhmän marraskuun kokouksessa

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Essi Kariaho päätti kokouksen klo 10.25 ja toivotti kaikille mukavaa loppuviikkoa.

Liitteet

Liite 1 Toimintasuunnitelma 2021–2023